Bijlage: Tabellen bij Kamerbrief Beantwoording VKC-vragen met betrekking tot justitiële jeugd en jeugdbescherming

Tabel 3.1: PMJ-ramingen

Raming	**Benodigd aantal plaatsen in**					
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
PMJ2019	398	400	402	402	402	402
PMJ2020	402	387	380	358	358	358
PMJ2021	519	517	517	514	514	514
PMJ2022	569	583	595	595	599	596

Tabel 3.2: Overzicht formatie en bezetting personeel Rijks-JJI's

Jaar	**Formatie**	**Bezetting**
2015	531	532
2016	544	544
2017	545	543
2018	553	554
2019	563	567
2020	616	606
2021 (tot op heden)	598	596

Tabel 3.3: Voorlopige cijfers OM instroom 2021

	12 - 22 jaar											**Totaal 12 - 22 jaar**
Delictcategorie	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	
1.1.1 Diefstal en inbraak met geweld	7	16	63	105	114	110	94	51	62	42	53	717
1.1.2 Diefstal en inbraak zonder geweld	12	56	127	200	295	290	399	375	438	383	338	2.913
1.2 Bedrog	2	1	12	18	24	31	77	61	36	49	32	343
1.3 Valsheidsmisdrijven	1	4	11	16	23	28	20	36	43	24	29	235
1.4 Heling	2	10	32	65	85	73	79	70	68	68	51	603
1.5 Afpersing en afdreiging	5	13	26	55	51	52	39	39	29	23	14	346
1.6 Overige vermogensmisdrijven		5	9	18	36	48	184	154	128	104	75	761
2.1 Vernieling en beschadiging	26	35	62	91	114	122	138	128	126	97	120	1.059
2.2.1 Openlijke geweldpleging	37	88	195	239	276	246	228	170	114	104	80	1.777
2.2.2 Huisvredebreuk	1		2	6	11	9	11	14	23	18	23	118
2.2.3 Lokaalvredebreuk				2	1	2	2	2	6	2	5	22
2.2.4 Computervredebreuk		1	2	3	1	6	5	4	9	6	4	41
2.2.5 Discriminatie							5	1	3		2	11
2.2.6 Misdrijven tegen de openbare orde	1	4	6	5	18	14	33	31	31	17	18	178
2.3 (Schuld aan) brandstichting/ ontploffing		14	19	26	20	17	19	16	26	20	9	186
2.4.1 Niet opvolgen van ambtelijk bevel			3	6	14	16	21	22	25	22	18	147
2.4.2 Wederspannigheid			2	4	6	12	23	16	19	19	15	116
2.4.3 Mensensmokkel					1	1		1		3		6
2.4.4 Verblijf van ongewenste vreemdeling										1	2	3
2.4.5 Overige misdrijven tegen het openbaar gezag			1	4	7	8	15	6	11	14	13	79
3.1 Mishandeling	21	61	152	187	199	241	274	274	292	269	252	2.222

3.2 Bedreiging en stalking	16	21	64	86	91	127	103	102	113	88	114	925
3.3.1 Aanranding	2	2	2	3	4	7	6	8	6	5	13	58
3.3.2 Verkrachting		3	8	6	14	8	11	12	12	12	14	100
3.3.3 Schennis der eerbaarheid				1	1	2	2	3	6	6	3	24
3.3.4 Kinderpornografie			1	3	3	2	6	3	2		3	23
3.3.5 Ontucht met minderjarige					1		1			1	1	4
3.3.6 Overige seksuele misdrijven	8	8	9	13	10	13	19	8	7	11	10	116
3.4 Misdrijven tegen het leven	2	2	14	31	49	35	32	34	46	33	33	311
3.5 Vrijheidsbeneming/ gijzeling				1		8	7	10	6	11	8	51
3.6 Overige geweldsmisdrijven				4		6	6	4	8	7	9	44
4. Overige misdrijven Wetboek van Strafrecht	5	11	41	70	104	136	230	214	209	154	133	1.307
5.1 Verlaten plaats ongeval		1	1	2	22	19	52	51	61	57	48	314
5.2 Rijden onder invloed				4	32	95	145	191	230	259	229	1.185
5.3 Gevaarlijk rijgedrag				1	3	2	1		2	1	3	13
5.4 Verkeersongeval met dood door schuld		1		2	4	7	13	13	13	13	13	79
5.5 Overig verkeer		1	4	13	24	19	38	53	91	101	104	448
6.1 Harddrugs			3	15	29	55	88	177	181	149	162	859
6.2 Softdrugs		2	4	13	31	51	87	101	102	94	87	572
7. Wapenmisdrijven	3	8	28	34	39	53	89	102	97	85	72	610
8. Misdrijven overige wetten	5	11	31	58	86	82	145	147	156	145	152	1.018
Eindtotaal	**156**	**379**	**934**	**1.410**	**1.843**	**2.053**	**2.747**	**2.704**	**2.837**	**2.517**	**2.364**	**19.944**

Tabel 3.4: Meldingen fysiek geweld tegen personeel JJI's

	2017	2018	2019	2020
Meldingen van fysiek geweld tegen personeel (per 100 jeugdigen)	30	32,9	34	32

Tabel 3.5: Meldingen fysiek geweld tussen jeugdigen JJI's

	2017	2018	2019	2020
Meldingen van geweld onderling (per 100 jeugdigen)	65,5	66,0	64,1	103

Tabel 4.1. Opvolging aanbevelingen RSJ vrijheidsbeneming minderjarigen

Aanbevelingen	**Opvolging**
<u>Aanbevelingen met betrekking tot "nee, tenzij"</u> *-Leg het uitgangspunt 'niet ophouden in een politiecel, tenzij dat noodzakelijk is' vast in de wet of in beleid.* *-Leg in de wet vast dat een minderjarige verdachte niet in verzekering wordt gesteld tenzij dit noodzakelijk is* *-Leg in de wet vast dat vrijheidsbeneming van een minderjarige verdachte zonder rechterlijke toets maximaal 24 uur duurt.* *-Leg het uitgangspunt 'geen IVS in een politiecel, tenzij dit niet anders kan' vast in de wet of in beleid.* *-Bevorder een landelijke uniforme werkwijze voor overleg tussen hOvJ en OvJ over IVS, de locatie van IVS en de informatie die daarbij betrokken moet worden.* *-Het belang van het kind dient voorop te staan bij de afweging een minderjarige de IVS elders (buiten de cel) te laten ondergaan.*	Met ketenpartners wordt gewerkt aan een landelijke werkwijze met beslismomenten en een afwegingskader vanaf het moment van aanhouding tot en met inverzekeringstelling met betrekking tot het wel/niet insluiten in een politiecel. Dit moet leiden tot een uniforme aanpak die rechtsgelijkheid vooropstelt en het belang van de minderjarige centraal stelt. In de werkwijze, die naar verwachting in september definitief wordt vastgesteld, is expliciet opgenomen dat het uitgangspunt is: niet insluiten (in een politiecel), tenzij dat noodzakelijk is. Als eenmaal de beslissing door politie/OM is genomen dat de minderjarige naar een alternatieve locatie kan gaan, dient vervolgens overleg en afstemming plaats te vinden tussen de diverse ketenpartners om na te gaan of verblijf op alternatieve locatie mogelijk en verantwoord is en hoe de praktische uitvoering daarvan kan worden geregeld. Momenteel loopt een verkenning naar de rol van de Raad voor de Kinderbescherming/ZSM in deze fase van de afweging.

<u>Aanbeveling met betrekking tot locatie</u> *- Voeg aan artikel 56 Sv toe dat ophouden voor onderzoek op elke daartoe geschikte plaats kan plaatsvinden.*	Met het wetsvoorstel Verzamelwet Justitie en Veiligheid 2021 wordt in een wettelijke basis hiervoor voorzien. Dit wetsvoorstel is momenteel aanhangig voor advies bij de Afdeling advisering van de Raad van State en wordt na advisering bij uw Kamer ingediend.
<u>Aanbeveling met betrekking tot rechtsbijstand</u> *- Verruim de toepassing van artikel 489 lid 3 Sv dat ziet op gratis rechtsbijstand voor minderjarigen. Zorg dat de aangehouden minderjarige na heenzending overdag of 's nachts, bij (verder) verhoor op een later tijdstip het recht op een gratis advocaat behoudt.*	De aangehouden minderjarige die wordt opgehouden voor verhoor, heeft recht op gefinancierde rechtsbijstand. Dit geldt in de huidige regeling eveneens voor jeugdigen die worden heengezonden omdat in de avond of nacht geen piketadvocaat beschikbaar is (489, derde lid, Sv). In het voorstel Verzamelwet Justitie en Veiligheid 2021 worden aanvullende voorzieningen getroffen. Zoals hiervoor aangegeven, houden deze in dat de jeugdige die wordt opgehouden voor onderzoek, zoveel mogelijk op een alternatieve locatie verblijft, bijvoorbeeld in het ouderlijk huis, Indien de voorgestelde wijziging van kracht wordt, kan de politie in deze gevallen bevelen dat de verdachte wordt opgehouden voor onderzoek, met behoud van het recht op gefinancierde rechtsbijstand, zonder dat er sprake behoeft te zijn van daadwerkelijke vrijheidsbeneming in een politiecel.
<u>Aanbeveling met betrekking tot registratie</u> *-Zorg voor een eenduidige en betrouwbare registratie van overnachting op een alternatieve locatie tijdens IVS en de overwegingen die hiertoe geleid hebben*.	Voor een goede beoordeling van individuele gevallen en voor ontwikkeling en evaluatie van het beleid is het van belang dat aantallen, locatie(s) en overwegingen goed en eenduidig worden geregistreerd. Momenteel wordt uitgezocht of de bestaande politiesystemen hierin kunnen voorzien.

<u>Aanbevelingen met betrekking tot bejegening</u> *- Vertaal de regels omtrent de zorg voor minderjarigen uit het Landelijk Reglement Arrestantenzorg Politie naar werkinstructies; zie toe op consequente naleving van deze werkinstructies;* *- Zorg voor gerichte opleiding en training van politiemedewerkers die met minderjarigen werken;* *- Zorg ervoor dat politiemedewerkers eenduidig en op aangepaste wijze met minderjarigen communiceren. Arrestantenverzorgers dragen de zorg voor minderjarige arrestanten bij wisseling van diensten over aan collega's; de minderjarigen worden hierover geïnformeerd.* *- Zorg voor voldoende kindvriendelijke politiecellen. Kleine cellencomplexen moeten over minimaal één kindvriendelijke cel beschikken, grotere complexen over minimaal twee;* *- De locatie van kindvriendelijke cellen is zoveel mogelijk gescheiden van die van reguliere cellen (andere gang, verdieping enz.);* *- Een 'kindvriendelijke' politiecel moet een prettiger sfeer uitstralen dan een reguliere cel. Hiervoor kan aansluiting gezocht worden bij de inrichting van de kamers in een JJI en de wachtruimten voor jeugdigen waarover sommige gerechtsgebouwen beschikken.* *- Pak de gehorigheid van cellencomplexen en politiecellen aan, zodat minderjarige arrestanten geen last hebben van (veel) geluid op de gang of in andere cellen, veroorzaakt door (meerderjarige) arrestanten. Dat beperkt gevoelens van onrust, angst en slecht slapen;* *- Een cel dient bestand te zijn tegen vernieling, maar andere kleuren op de muren dan het grijs van beton of baksteen zachte kussens en dikkere dekens, een bank waarop je normaal kan zitten en een afgeschermd gedeelte voor het toilet dragen bij aan een prettiger sfeer;* *- Een klok in een cel zorgt voor besef van tijd en kan onrust bij minderjarige arrestanten tijdens hun verblijf in de politiecel wegnemen of verminderen;* *- In een politiecel moet sprake zijn van natuurlijk daglicht. Indien mogelijk moet de minderjarige naar buiten kunnen kijken;* *- Voor minderjarigen is afleiding in de politiecel belangrijk. Enkele voorbeelden zijn: (aansprekende) literatuur en schoolboeken, een zachte bal en een krijtmuur waarop getekend kan worden;* *- Elke (kindvriendelijke) cel zou een informatiezuil moeten hebben. Op deze informatiezuil moet ten minste beschikbaar zijn: informatie over rechten en plichten, informatie over het cellencomplex, een klok, een spelletje om te spelen, een film of documentaire, de mogelijkheid om contact op te nemen met de beveiliging en een manier om contact op te nemen met ouders en de advocaat;*	De bejegening van een minderjarige krijgt altijd speciale aandacht door middel van een vast en humaan contact met een deskundige arrestantenverzorger die expert is in het de-escaleren in geval van escalatie. Eind vorig jaar is in samenwerking met de politie en aanvullend op het informatieblad 'Je wordt verdacht van een strafbaar feit' een praatplaat ontwikkeld voor minderjarige verdachten om hen op laagdrempelige wijze te informeren over wat er komt kijken bij een verdenking en meer.[1] Daarnaast zijn er verschillende instructies voor medewerkers van de politie in de arrestantenzorg die van toepassing zijn in geval een minderjarige moet worden ingesloten. Hierbij moet worden gedacht aan instructies ten aanzien van het maken van huiswerk en het ontvangen van lectuur en extra bezoek, zoals opgenomen in het Landelijk Reglement Arrestantenzorg Politie, dat jaarlijks wordt geactualiseerd. Ten aanzien van de aanbevelingen over enkele aanpassingen en de bouw en (her)inrichting van kindvriendelijke cellen die bestand zijn tegen vernieling en weinig stimulans bieden voor zelfverwonding, wordt hier in nieuwbouw en grootschalige verbouwingen van politiecellen aandacht aan besteed. De aanbeveling om kindvriendelijke cellen te scheiden van andere cellen krijgt geen opvolging, omdat bij een dergelijke maatregel het risico bestaat dat minderjarigen vanuit logistiek en personeeltechnisch oogpunt minder aandacht krijgen. Het centrale toezicht en de zorg voor (minderjarige) arrestanten wil de politie graag fysiek bij elkaar houden. Met scheiding van cellen is er meer tijd (en wellicht middelen) nodig en brengt het risico met zich mee dat er juist minder tijd en aandacht is voor de minderjarige arrestanten. Uiteraard zijn er wel afspraken tussen arrestantenverzorgers over het contact tussen minderjarige-meerderjarige verdachten, geluidsoverlast en daglicht in de politiecel, zodat zo snel en goed mogelijk geanticipeerd kan worden op wat nodig is aan aandacht en zorg.

- Eenvoudige verbeterpunten voor bestaande 'kindvriendelijke' cellen zijn een andere kleur (in plaats van grijs beton), een klok in de cel en het bieden van afleiding door lectuur en/of (elektronische) spelletjes beschikbaar te stellen; *- In programma's van eisen bij de bouw van nieuwe cellencomplexen moet expliciet aandacht worden besteed aan bovenstaande voorwaarden voor een kindvriendelijke cel. Daarbij gaat het niet alleen om functionele en technische eisen. Ook de psychologische ervaring van het verblijf in een politiecel zou moeten worden vertaald naar het programma van eisen. De methode van ontwerpend onderzoeken kan hiervoor ingezet worden.*	

[1] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2017/03/01/je-wordt-verdacht-van-een-strafbaar-feit.